

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS VIEŠOJOJE ĮSTAIGOJE CPO LT

Viešoji įstaiga CPO LT (toliau – CPO LT) vykdydama savo veiklą vadovaujasi teisės aktais, reglamentuojančiais kovos su korupcija principus, tikslus ir uždavinius. CPO LT korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliekamas vadovaujantis CPO LT direktoriaus 2017 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3V-17 patvirtintos CPO LT kovos su korupcija 2017-2019 metų programos įgyvendinimo priemonių plano 1.1. punktu, kuriame nurodyta, kad CPO LT korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas turi būti atliekamas vadovaujantis Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 7 punktu. Nustatydamą ir vertindama korupcijos pasireiškimo tikimybę CPO LT vadovavosi Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą CPO LT atliko CPO LT direktoriaus pavaduotoja Vaida Vaitkevičiūtė-Daugvilė, kuri, vadovaujantis CPO LT direktoriaus 2018 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 3V-213 „Dėl Vaidos Vaitkevičiūtės-Daugvilės paskyrimo vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę“, paskirta atsakinga už CPO LT korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą CPO LT analizuotas laikotarpis nuo 2018 m. spalio 1 d. iki 2019 m. rugsėjo 30 d.

CPO LT veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymo ir vertinimo tikslas – nustatyti įstaigos veiklos sritis įtakojančius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, taip pat nustatyti veiklos sritis, kurios turi daugiausia korupcijos rizikos veiksnių, ir pasiūlyti prevencijos priemones šiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti.

Atliekant CPO LT veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymą ir vertinimą, naudoti metodai:

1. teisės aktų sisteminė ir dokumentų lyginamoji analizė;
2. pokalbio ir apklausos metodai.

Atsižvelgiant į tai, kad korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas įstaigoje yra vienas iš antikorupcinės aplinkos elementų, buvo analizuojamos ne tik CPO LT veiklos, bet jos funkcijos bei kiti veiksniai, didinantys antikorupcinį pažeidžiamumą.

Nustatant CPO LT veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, laikytasi prielaidos, kad CPO LT, įgyvendinant nustatytus uždavinius, gali kilti pavojus pasireikšti korupcijai, padarant korupcinio pobūdžio nusikalstamas bei kitas su korupcija susijusias veikas. Ši prielaida laikytina didele, jei kuri nors CPO LT veiklos sritis atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nustatytą kriterijų¹.

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.168154/asr>

Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 4-705 „Dėl Viešosios įstaigos CPO LT valdymo struktūros ir Viešosios įstaigos CPO LT pareigybių sąrašo patvirtinimo“ CPO LT struktūra buvo papildyta nauju skyriumi „Pirkimų vykdymo skyrius“, kuris nuo 2019 m. sausio mėnesio pradėjo vykdyti pirkimus pagal įgaliojimus Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, jai pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir Respublikinei Vilniaus psichiatrijos ligoninei. Atlikus CPO LT veiklos sričių analizę nustatyta, kad šioje CPO LT veiklos srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra didelė.

Minėta CPO LT veiklos sritis vertintina darant prielaidą, kad tam tikri įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir (ar) vidiniai, ir (ar) individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai.

Šioje srityje analizuoti:

1. teisinio reglamentavimo trūkumai CPO LT patvirtintuose teisės aktuose;
2. teisės aktų įgyvendinimo CPO LT viešųjų pirkimų, vykdomų pagal kitų perkančiųjų organizacijų įgaliojimus, veiklos aspektai;
3. praktinis viešųjų pirkimų pagal kitų perkančiųjų organizacijų įgaliojimus procedūrų vykdymas CPO LT ir siekis nustatyti galimus korupcijos pasireiškimo veiksnius;
4. galimybė įvertinti korupcijos apraišką, riziką ir jos veiksnius mažinančias priemones.

Per analizuojamąjį laikotarpį CPO LT viešuosiuose pirkimuose, vykdomuose pagal įgaliojimus, nebuvo užfiksuota Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejų.

Vertinant CPO LT viešųjų pirkimų, vykdomų kitų perkančiųjų organizacijų naudai, sritį, kuriai priskirtini ir CPO LT vykdomi viešieji pirkimai pagal kitų perkančiųjų organizacijų įgaliojimus, buvo analizuojami viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai bei šiuos teisės aktus įgyvendinantys poįstatyminiai teisės aktai, taip pat šioje srityje CPO LT priimti vidaus dokumentai.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą vykdomuose viešuosiuose pirkimuose pagal kitų perkančiųjų organizacijų įgaliojimus buvo nustatyta, kad CPO LT viešųjų pirkimų procesas vykdomas remiantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, lydinčiais poįstatyminiais teisės aktais, taip pat Viešosios įstaigos CPO LT vykdomų viešųjų pirkimų tvarkos taisyklėmis, patvirtintomis CPO LT direktoriaus 2018 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 3V-294 (toliau – CPO LT pirkimų tvarkos taisyklės). Viešuosius pirkimus pagal kitų įstaigų įgaliojimus vykdo viešojo pirkimo komisija (sudaryta CPO LT direktoriaus 2019 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 3V-31) arba pirkimo organizatoriai (paskirti CPO LT direktoriaus 2019 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. 3V-18). Viešojo pirkimo komisija savo darbe vadovaujasi darbo reglamentu, patvirtintu CPO LT direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. 3V-116.

Viešieji pirkimai pagal perkančiųjų organizacijų įgaliojimus CPO LT organizuojami, remiantis patvirtinta pirkimų proceso eiga, kurioje numatomi kiekvieno pirkimo etapo atsakingi vykdytojai, jų kompetencija, terminai. Šiam procesui paprastinti ir sisteminti buvo pasitelkta viešųjų

pirkimų planavimo ir vykdymo platforma EcoCost (toliau – EcoCost arba Pirkimų valdymo sistema), kuri automatizuoja duomenų surinkimą, jų sisteminimą ir apdorojimą. Ji apima šiuos procesus:

1. metinio poreikio surinkimo ir pirkimų planavimo;
2. pirkimo inicijavimo ir vykdymo;
3. pirkimo sutarčių vykdymo stebėsenos.

CPO LT viešųjų pirkimų pagal kitų perkančiųjų organizacijų įgaliojimus procesas pradedamas metiniu pirkimų poreikio surinkimu ir planavimu. Įstaigos, įgaliojusios CPO LT atlikti pirkimus, ne vėliau, kaip iki einamųjų kalendorinių metų gruodžio 15 dienos, Pirkimų valdymo sistemos priemonėmis pateikia informaciją apie poreikį įsigyti prekių, paslaugų ar darbų ateinančiais kalendoriniais metais, užpildydamos pirkimo poreikio pateikimo formą. Įgaliojimą suteikusios įstaigos, prieš pateikdamos informaciją apie poreikį įsigyti prekių, paslaugų ar darbų Pirkimų valdymo sistemos priemonėmis, vadovaudamosi Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika², nustatydamos pirkimo vertę, privalo remtis skaičiuojamosiomis kainomis, panašių pirkimų praktika, rinkos ir kitais tyrimais. CPO LT Pirkimų vykdymo skyrius, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pirkimų poreikio gavimo, parengia ir pateikia viešųjų pirkimų plano projektą įgaliojimą suteikusiai perkančiajai organizacijai. Sudarydamas viešųjų pirkimų planų projektus, Pirkimų vykdymo skyrius, be kita ko, įvertina, ar pirkimai gali būti atliekami iš centrinės perkančiosios organizacijos CPO LT elektroninio katalogo³, kaip nurodyta Viešųjų pirkimų įstatymo 82 straipsnyje, taip pat, nustatydamas pirkimo pradžią ir pirkimo būdą, įvertina įgaliojimą atlikti pirkimus suteikusių skirtingų perkančiųjų organizacijų panašių pirkimų apjungimo galimybę. Pirkimų, vykdomų CPO LT elektroniniame kataloge, specifika yra ta, kad didžioji dalis procedūrų yra atliekama informacinėse sistemose, kuriose eliminuojamas žmogiškasis veiksnys, didžiausia korupcijos tikimybė.

Pažymėtina, kad toks pirkimų planavimo procesas užtikrina didesnę skaidrumą, nes perkančiųjų organizacijų pateiktą informaciją papildomai peržiūri CPO LT Pirkimų vykdymo skyriaus darbuotojai. Taip užtikrinama, kad toms pačioms prekėms, paslaugoms ar darbams būtų priskiriami tie patys BVPŽ kodai, kad pirkimai būtų atliekami CPO LT katalogo priemonėmis (tais atvejais kai perkamos paslaugos, prekės ar darbai yra CPO LT kataloge), taip pat, esant galimybei, konsoliduojami skirtingų perkančiųjų organizacijų pirkimai, dėl ko sumažėja atliekamų procedūrų skaičius, o dėl masto ekonomijos perkančiosios organizacijos reikiamas prekes ar paslaugas gali įsigyti mažesnėmis kainomis.

Pirkimų planavimą atliekant Pirkimų valdymo sistemos EcoCost priemonėmis sumažėja klaidų tikimybė, nes sistema automatiškai (be specialisto įsikišimo) grupuoja pirkimus pagal BVPŽ kodus, skaičiuoja pirkimų vertes, rekomenduoja pirkimų būdus ir signalizuoja, jeigu parinktas pirkimo būdas viršija maksimalią šiam būdai leidžiamą pirkimo vertę. EcoCost yra elektroninis įrankis, kurio pagalba sumažinamas žmogiškasis veiksnys, kuris, kaip jau minėta, traktuotinas kaip viena iš esminių priežasčių korupcijai atsirasti.

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/d6742ae25c3c11e7a53b83ca0142260e/asr>

³ <https://2007.cpo.lt/>; <https://katalogas.cpo.lt/>

Taip pat pažymėtina, kad, patvirtinus įgaliojimus suteikusių perkančiųjų organizacijų planus, viešai yra skelbiamos pirkimų suvestinės. Informacijos apie numatomus vykdyti viešuosius pirkimus skelbimas vertintinas kaip vienas iš korupcijos rizikos mažinimo bei veiklos skaidrumo užtikrinimo veiksnių, sudarančių prielaidas ne tik susipažinti su skelbiama informacija, bet ir kontroliuoti vykstančius procesus.

CPO LT pirkimų tvarkos taisyklėse numatyta, kad viešuosius pirkimus pagal kitų įstaigų įgaliojimus vykdo ir atlieka:

1. CPO LT vadovo sudaryta pirkimo komisija – tarptautiniams ir supaprastintiems pirkimams (išskyrus mažos vertės pirkimai, nurodyti 2 punkte);

2. Pirkimo organizatoriai:

- 2.1. mažos vertės pirkimus, atliekamus neskelbiamos apklausos būdu;

- 2.2. nesudėtingus, nedidelio rizikingumo, mažos vertės pirkimus, atliekamus skelbiamos apklausos būdu, CPO LT Pirkimų vykdymo skyriaus vedėjo sprendimu.

Didžiąją dalį skelbiamos apklausos būdu atliekamų mažos vertės pirkimų vykdančios komisijai, o ne pirkimo organizatoriui, mažėja vienasmeniškai priimamų sprendimų, o tai, savo ruožtu, taip pat mažina korupcijos riziką. Komisija ir pirkimų organizatoriai priima visus esminius pirkimų procedūrų sprendimus, vykdo jiems pavestus procedūrinius veiksmus, bendrauja su tiekėjais pirkimo procedūrų metu iki pirkimo sutarties sudarymo. Atskiriems pirkimams arba atskirų rūšių prekių, paslaugų ar darbų pirkimams vykdyti CPO LT gali būti sudaromos atskiros komisijos. Komisijos darbe gali dalyvauti ir ekspertai, pasirašę nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Komisija dirba pagal CPO LT direktoriaus patvirtintą darbo reglamentą. Visi minėti asmenys turi būti nepriekaištingos reputacijos ir savo funkcijas gali pradėti vykdyti tik po to, kai pasirašo nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Komisijos nariai, pirkimų organizatoriai, ekspertai pirkimo procedūrose gali dalyvauti tik Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai teisės aktų nustatyta tvarka pateikę privačių interesų deklaracijas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 22 straipsnio 1 dalies nuostatomis CPO LT direktoriaus 2019 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 3V-215 patvirtintas CPO LT darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašas, kuriame numatyta privačių interesų deklaracijų pateikimo tvarka ir kontrolė.

Pažymėtina, kad CPO LT vykdydama pirkimus pagal kitų, skirtingas funkcijas vykdančių perkančiųjų organizacijų įgaliojimus, vykdo daug specializuotų viešųjų pirkimų, todėl korupcijos pasireiškimo tikimybė didėja. Atsižvelgiant į perkančiųjų organizacijų skirtingus veiklos tikslus, mažai tikėtinas visiškai tapačių produktų poreikis. Komisijos nariai ar organizatoriai negali išmanyti visų sričių, todėl net ir taikant papildomas vidaus kontrolės procedūras (pvz., peržiūrint ir viešinant technines specifikacijas) ne visais atvejais įmanoma tinkamai įvertinti, ar jos surašytos, nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų. Dažnu atveju, viešojo pirkimo komisija neturi pakankamai dalykinių žinių įvertinti įgaliojusių perkančiųjų organizacijų techninių specifikacijų projektų, tiekėjo siūlomų prekių, paslaugų ar darbų atitikimo pirkimo dokumentų reikalavimams. Dėl šių priežasčių, siekiant sumažinti

korupcijos pasireiškimo tikimybę, tikslinga dažniau pasitelkti ekspertus techninių specifikacijų, tiekėjų pasiūlymų peržiūroms, vertinimams.

CPO LT pirkimų tvarkos taisyklėse yra numatytos ir papildomos vidaus kontrolės priemonės ir procedūros, mažinančios korupcijos pasireiškimo tikimybę:

1. Viešuosius pirkimus vykdyti laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo, abipusio pripažinimo ir proporcingumo principų, konfidencialumo ir nešališkumo reikalavimų, siekiant įsigyti įstaigai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas bei užtikrinant, kad vykdant pirkimo sutartis būtų laikomasi aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų;

2. techninėje specifikacijoje užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų;

3. techninių specifikacijų projektus rengti ir skelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, o dėl šių projektų gautas pastabas ir pasiūlymus įvertinti iki pirkimo;

4. įstaigai, teisės aktų nustatyta tvarka, suinteresuotiems asmenims teikti informaciją apie pirkimus, pirkimų procedūrų ataskaitas ir sudarytas sutartis;

5. pasiūlymus nagrinėti ir vertinti konfidencialiai, nedalyvaujant pasiūlymus pateikusių tiekėjų atstovams;

6. Tiekėjų pretenzijas nagrinėti ne pirkimo organizatoriui ar pirkimo komisijai, o atskirai CPO LT direktoriaus 2017 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 3V-222 sudarytai pretenzijų nagrinėjimo komisijai, taip siekiant didesnio skaidrumo ir objektyvumo.

7. sudarant pirkimo sutartį nekeisti galutinio pasiūlymo kainos, taip pat pirkimo dokumentuose bei pasiūlyme nustatytų sąlygų.

8. atliekant mažos vertės pirkimus neskelbiamos apklausos būdu, kai pirkimo vertė viršija 3000 Eur be PVM, pirkimų organizatorius turi ne mažiau kaip 5 tiekėjus apklausti raštu, nors Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas visai atvejais leidžia žodžiu apklausti vieną tiekėją.

Viešinant informaciją apie vykdomus viešuosius pirkimus papildomai kontroliuojami viešųjų pirkimų vykdymo procesai, nes didėja tikimybė, kad tiekėjai, pastebėję teisės aktų reikalavimų neatitinkančias viešojo pirkimo technines sąlygas, informuos viešuosius pirkimus kontroliuojančius subjektus ir jie įgyvendins papildomas viešųjų pirkimų vidaus kontrolės priemones.

Vykdant korupcijos tikimybės pasireiškimo nustatymą, viešųjų pirkimų pagal kitų perkančiųjų organizacijų įgaliojimus srityje buvo parengta anketa (Priedas Nr. 1), kurią anonimiškai užpildė CPO LT Pirkimų vykdymo skyriaus darbuotojai. Apklausa skirta išsiaiškinti galimą korupcijos tikimybę profesinėje veikloje. Jos tikslas buvo nustatyti, ar pasitaiko korupcijos apraiškų bendradarbiaujant su tiekėjų ar pirkimus vykdyti įgaliojusių perkančiųjų organizacijų atstovais. Įvertinus respondentų atsakymus svarbu pastebėti tai, kad didžioji jų dauguma atsakė nekontaktuojantys su išorės atstovais ir nejaučiantys tiesioginio ar netiesioginio poveikio profesiniams sprendimams, ar galimai protekcijai. Todėl darytina išvada, kad korupcinių tikslų siekiantys subjektai neturi galimybės (protegavimu ar dovanomis) daryti poveikio CPO TL darbuotojams. Absoliuti dauguma respondentų taip pat nurodė savo ir kolegų darbe nepastebi galimų korupcijos apraiškų. Taip pat vienareikšmiškai pažymėjo, kad jas pastebėję kreiptųsi į CPO LT

direktorių arba atsakingą už CPO LT korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą asmenį. Apklausos rezultatai parodė aukštą respondentų savivertę: jie nurodė, kad save identifikuoja kaip nepaperkamus, nepasiduodančius provokacijoms, kurių neįmanoma paveikti ir įtraukti į korupcinius veiksmus. Tvirti vidiniai įsitikinimai ir jų deklaravimas profesinėje srityje yra labai svarbūs siekiant formuoti stiprią, tvarią ir korupcijai atsparią darbinę aplinką kolektyve, kai kiekvienas jos narys žino, kad tokio pobūdžio veikla yra netoleruojama. Apklausa dar kartą patvirtino išvadą, kad techninių specifikacijų projektai galimai ir reikalavimai tiekėjų kvalifikacijai papildomai turėtų būti peržiūrėti ir vertinami specialių ekspertinių žinių turinčio specialisto⁴. Vienas respondentas atsakyme dėl įgaliojusių perkančiųjų organizacijų pateiktų techninių specifikacijų skaidrumo ir jose išvėgiamų galimų korupcijos apraiškų bei įgaliojusių perkančiųjų organizacijų atstovų siekius proteguoti konkrečių tiekėjų nurodė, kad turi tokių įtarimų, tačiau neturi įrodymų.

Apklausos rezultatai parodė, kad, diegiant ir stiprinant antikorupecinį švietimą ir darbuotojų atsparumą korupcijai, CPO LT darbuotojams nepakanka žinių, kaip jie turėtų elgtis galimai sulaukę reprezentacinių dovanų, taip pat rekomendacijų, kaip elgtis savo veikloje susidūrus su neteisėto atlygio siūlymu, kokios turėtų būti skaidraus elgesio gairės.

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą CPO LT vykdomų viešųjų pirkimų pagal perkančiųjų organizacijų įgaliojimus srityje nustatyta, kad yra priimti visi teisės aktų įgyvendinimui reikalingi teisės aktai. Patvirtintuose CPO LT viešuosius pirkimus reglamentuojančiuose teisės aktuose numatyta sprendimų priėmimo tvarka yra skaidri, o vidaus kontrolės sistema veikia tinkamai.

Siūlomos korupcijos riziką mažinančios priemonės CPO LT vykdomų viešųjų pirkimų pagal perkančiųjų organizacijų įgaliojimus srityje:

1. organizuoti mokymus viešųjų pirkimų procedūras atliekantiems darbuotojams viešųjų bei privačių interesų derinimo bei korupcijos prevencijos temomis;
2. dažniau pasitelkti ekspertus techninių specifikacijų peržiūroms, vertinimams;
3. parengti ir patvirtinti CPO LT skaidraus elgesio gairės;
4. parengti ir patvirtinti CPO LT elgesio, susidūrus su neteisėtu atlygiu, rekomendacijos;
5. aptarti ir paviešinti CPO LT elgesio su dovanomis principai;
6. CPO LT patvirtinti pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas gautų dovanų, ar reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, įvertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos aprašą;
7. plėtoti ir taikyti savikontrolės sistemas, kurių tikslas – identifiikuoti aplinkybes, lemiančias ar galinčias lemti piktnaudžiavimo atvejus įstaigoje ir identifiikuoti bei įgyvendinti tokių atvejų prevencijos priemones.

CPO LT, siekdama vykdyti skaidrią ir korupcijos apraiškoms atsparią veiklą, glaudžiai bendradarbiauja su Specialiųjų tyrimų tarnybos atstovais, kurie periodiškai atvyksta ir CPO LT darbuotojams vykdo antikorupecinio švietimo mokymus.

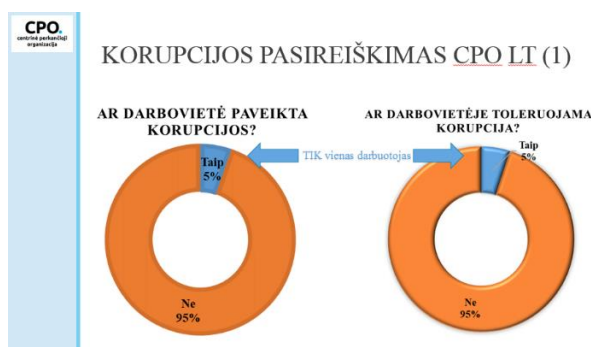
⁴ Vykdamas Korupcijos tikimybės nustatymą CPO LT Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. 4-533 buvo patvirtinta nauja CPO LT struktūra ir pareigybių sąrašas, kuris papildytas dar viena Eksperto pareigybe.

Įgyvendinant CPO LT kovos su korupcija 2017-2019 metų programą, CPO LT darbuotojai turėjo galimybę susipažinti su antikorpucinio švietimo nuotoliniais mokymais:

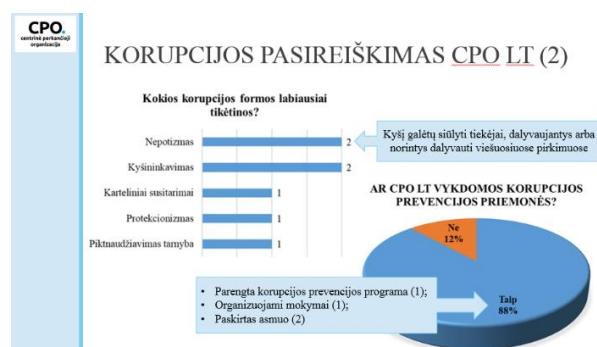
1. 2018 m. spalio 19 d išplatinti nuotoliniai Specialiųjų tyrimų tarnybos mokymai „Rizikos ir galimos korupcijos apraiškos viešuosiuose pirkimuose“ (<https://www.youtube.com/watc>);

2. 2019 m. rugsėjo 4 d. išplatinti nuotoliniai Lenkijos centrinio kovos su korupcija biuro (lenk. CBA) sukurto e. mokymų modulio mokymai, kuriuose atskleidžiamas korupcijos reiškiny ir pateikiamas antikorpucinių mokymų ciklas, skirtas viešojo sektoriaus atstovams, verslininkams ir jaunimui (<https://szkolenia-antykorpucyjne.edu.pl/>). Mokymų turinys apima tris sritis: korupciją viešajame sektoriuje, korupciją verslo aplinkoje ir socialines korupcijos pasekmes. Korupcija – daugialypis reiškiny, todėl, esant galimybei, CPO LT darbuotojams siūloma peržiūrėti visas temas ir pasitikrinti savo žinias šioje srityje.

2019 m. kovo 22 d. CPO LT darbuotojams buvo siūloma užpildyti „CPO LT darbuotojų tolerancijos korupcijai anoniminę apklausą“, kurios rezultatai buvo susisteminti, apibendrinti ir pavišinti CPO LT kolektyvui. Viso apklausoje dalyvavo 21 CPO LT darbuotojas. Į klausimus, ar CPO LT yra paveikta korupcijos ir ar darbovietėje toleruojama korupcija, net 95 proc. respondentų atsakė, kad ne. Į klausimus, kokios CPO LT korupcijos formos labiausiai tikėtinos ir ar CPO LT vykdomos korupcijos prevencijos priemonės, respondentai pateikė galimas korupcijos formas CPO LT. 88 proc. respondentų nurodė, kad korupcijos prevencijos priemonės CPO LT yra vykdomos.

1 pav. Korupcijos pasireiškimas CPO LT (1)

2 pav. Korupcijos pasireiškimas CPO LT (2)

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės tyrimą nustatyta, kad pagrindiniai įrankiai, kuriuos CPO LT telkiasi kovoje su korupcija, yra tikslus ir aiškus veiklos procesų reglamentavimas, jų kontroliavimas vidiniais teisės aktais, vykdomų procedūrų, sprendimų skaidrumas, viešumas ir antikorpucinis švietimas įstaigoje.

PRIDEDAMA. Priedas Nr. 1, 2 lapai.